

koeficientu citlivosti poptávky po penězích na změnu důchodu a objemu důchodu, jímž domácnosti v daném okamžiku disponují:

$$L_1 = k \cdot Y \quad (23.9)$$

kde:  $k$  – koeficient citlivosti poptávky po penězích na změnu důchodu, vyjadřující změnu poptávky po reálných peněžních zůstatcích vyvolanou změnou důchodu o jednu jednotku

Podobně můžeme vyjádřit také spekulativní poptávku po hotových penězích, přičemž vzhledem k její předpokládané závislosti na výši úrokové míry, bude tato určena jakou součin koeficientu citlivosti poptávky po penězích na změnu úrokové míry a konkrétní výše úrokové míry:

$$L_2 = -h \cdot i \quad (23.10)$$

kde:  $h$  – koeficient citlivosti poptávky po penězích na změnu úrokové míry, vyjadřující změnu poptávky po reálných peněžních zůstatcích vyvolanou změnou úrokové míry o jeden procentní bod. Vzhledem k tomu, že podle názoru keynesiánců existuje mezi objemem spekulativní poptávky po penězích a úrokovou mírou negativní vztah, tj. růst úrokové míry snižuje objem finančních prostředků poptávaných pro spekulativní účely, nabývá koeficient  $h$  záporných hodnot.

Doplňme-li pak rovnice [23.9 a 23.10] do rovnice [23.7b], získáme následující rovnici vyjadřující „rozpočtové“ omezení ekonomických subjektů, resp. domácností<sup>6</sup> v dané ekonomice:

$$M_s = kY - hi \quad (23.7c)$$

Graficky je toto „rozpočtové“ omezení zachyceno v  $\gamma$ -kvadrantu Hicksova kříže (viz obrázek č. 23-3), čímž se v podstatě dostáváme k vlastní konstrukci křivky LM.

Základní vztahy mezi jednotlivými makroekonomickými veličinami ovlivňujícími rovnováhu na trhu peněz vyjadřují v tomto případě rovnice [23.7b,c, 23.9 a 23.10]. Vlastní křivku LM, zobrazující rovnováhu na tomto trhu, zkonstruujeme, podobně jako v předchozím případě, v  $\alpha$ -kvadrantu, kde jsou zobrazeny veličiny, jež podle teorie preference likvidity ovlivňují výši transakční a spekulativní poptávky po penězích, tj. důchod a úroková míra.

V  $\beta$ -kvadrantu je pak zachycen vývoj spekulativní poptávky po reálných peněžních zůstatcích. Jak jsme již uvedli výše, mezi objemem hotových peněz poptávaných pro spekulativní účely a výši úrokové míry existuje negativní vztah, což znamená, že růst úrokové míry povede k poklesu spekulativní poptávky po hotových penězích. Jak je však z obrázku č. 23-3 zřejmé, má křivka spekulativní poptávky po penězích poněkud specifický tvar, daný jejím zalomením při určité výši úrokové míry, kterou bychom mohli označit jako tzv. minimální úrokovou míru, tj. jako úrok, při němž již ekonomické subjekty nepředpokládají další pokles hodnoty tohoto ukazatele, resp. očekávají, že úroková míra se bude v budoucnu již jen zvyšovat. Domácnosti se tím pádem domnívají, že ceny alternativních finančních aktiv jsou na své maximální úrovni a veškeré volné finanční zdroje, jež se na daném trhu vyskytují, absorbují ve formě spekulativní poptávky po penězích. Trh peněz se v tomto případě dostává do tzv. *pasti likvidity*.

O „rozpočtovém“ omezení domácností můžeme v tomto případě hovořit proto, že jedinou institucí, která má na trhu peněz právo měnit objem „disponibilních“ finančních prostředků je centrální emisní banka dané země, jejíž rozhodování by mělo být zcela nezávislé na vůli jednotlivých ekonomických subjektů.